

Styrelse och lokalförbund

STYRELSE

Ordförande: Bertil Eriksson

Sekreterare: Stellan

Kassör: Olof

Övriga: Bertil Eriksson

Bernt Karlsson

Utsedda av lokalförbundet

(Övre Norrboften)

Inländ: Gösta

Kjell

son, PL 702

86090 Västerås

0611-92221

Övre Norrboften

Postgiro: 91 5814-8

Ordförande: Bertil Eriksson

Sekreterare: Stellan

Kassör: Olof

Övriga: Bertil Eriksson

Bernt Karlsson

Norrboften

Postgiro: 91 5814-8

Ordförande: Bertil Eriksson

Sekreterare: Stellan

Kassör: Olof

Övriga: Bertil Eriksson

Bernt Karlsson

Nordboften

Postgiro: 91 5814-8

Ordförande: Bertil Eriksson

Sekreterare: Stellan

Kassör: Olof

Övriga: Bertil Eriksson

Bernt Karlsson

Västboften

Postgiro: 91 5814-8

Ordförande: Bertil Eriksson

Sekreterare: Stellan

Kassör: Olof

Övriga: Bertil Eriksson

Bernt Karlsson

Västerboften

Postgiro: 91 5814-8

Ordförande: Bertil Eriksson

Sekreterare: Stellan

Kassör: Olof

Övriga: Bertil Eriksson

Bernt Karlsson

Mellanboften

Postgiro: 91 5814-8

Ordförande: Bertil Eriksson

Sekreterare: Stellan

Kassör: Olof

Övriga: Bertil Eriksson

Bernt Karlsson

Sydsverige

Postgiro: 91 5814-8

Ordförande: Ulf Eriksson

Sekreterare: Kari-Gudrun

Kassör: Erik Eriksson

ANDEKALL

FÄGEL, FÄGELFÖRÄDLING OCH SVINDVANN

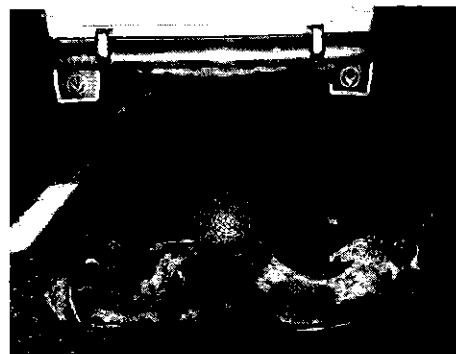
Bra jakthundar borde ha evigt liv!

Nu är det tyvärr inte så. En bra jakthund som driver länge, löper stor risk att utsättas för olycksfall. Påkörning av bil eller en älgspark kan medföra lång och dyrbar veterinärbehandling eller till och med ända hundens liv.

Som prenumerant på **Jaktjournalen** har du sedan länge haft din hund livolycksfallsförsäkrad upp till 1000 kronor. Nu har du som prenumerant möjlighet att ytterligare förbättra försäkringsskyddet.

För en mycket förmånlig premie får du veterinärkostnaderna (utom självrisk) betalda vid olycksfall. Skulle det gå så illa att hunden förolyckas, kan du få ersättning upp till 10.000 kronor.

Önskar du även försäkra dina vapen, kan du för en låg premie få

dem ersätta med upp till 10.000 kronor.

Detta är bara en del av alla de förmåner en prenumeration ger dig.

Förutom en bra facktidskrift får du även jägaransvars- och olycksfallsförsäkring, fri radannonsering, SOS-service, jakttabell och reflexer inför älgjakten.

Allt detta gör **Jaktjournalen** helt enastående bland jaktidskrifter.

Vill du veta mera om tidningen och alla förmånerna, ring 0300-191 00 eller skriv till **Jaktjournalen**, Box 102 38, 434 01 Kungsbacka.

*Ingen annan
jakttidning ger dig
sådana förmåner som
Jaktjournalen!*

STÅNDSKALL

ORGAN FÖR SPECIALKLUBBEN
FÖR SKÄLLANDE FÅGELHUNDAR

Nr 3 1983

LEDARE

Öppen klass på undantag

Jaktproven är SSF:s ryggrad och huvudsakligaste arbetsuppgift. På den vilar i allt väsentligt avelsverksamheten. Via jaktproven får vi fram de lämligaste avelsdjuren och kan utvärdera hur de nedärver de för fågeljakt väsentliga egenskaperna.

Ett grovt instrument, kanske någon tycker. Men sanningen är den att det inte finns någonting bättre att gå efter. I alla fall om vi föredrar en objektiv mätning efter en i förväg bestämd mall, istället för att lyssna till tungomålstalande.

Därför är det synnerligen glädjande att notera den ökade omfattning jaktproven fått de senaste åren. I fjol genomfördes i runt tal 330 starter i öppen- och elitklass, vilket betyder att antalet jaktprovstarter tredubblats under senaste femårsperioden.

Jaktprov är inte tävlingssport

Utvecklingen är dock inte odelat positiv. Oroande är den glidning mot ökat tävlande, som sker i de flesta lokalklubbarna. Jaktprovsresurserna (domare, provmarker, priser m.m.) har i betydande grad överflyttats på de hundar som tagit steget upp i elitklass. Under samma höst kan samma hund göra fyra-fem starter i elitklass med målsättning att kvala in till Skallkungtävlingen, där sedan ytterligare provmöjligheter väntar.

Öppenklass-hundarna har inte kunnat hävda sig på samma sätt och därför hamnat på undantag. De får komma med i mån av plats på elitklass-proven eller vänta på att någon domare ska bli ledig från allt springande med elitklass-hundarna.

INNEHÅLL

- Ledare
- Jaktprovsprogram
- Fallna kämpar
- Stanna hemma eller ...
- Över 90 hundar i Arvidsjaur
- Ordet fritt
- Länskamp i Kannus
- Inför Skallkungtävlingen
- Från provledarkonferensen

Redaktör och ansvarig utgivare:

Bernt Karlsson

OBS! Ny adress:

Lappvattnet 4266

937 00 Burträsk

Tel 0914-400 17, 400 16 arbetet.

STÅNDSKALL utkommer med fyra nummer per år inklusive årsbok. Prenumeration ingår i medlemskap i SSF.

Västerbottens Tryckeri AB - Skellefteå

OMSLAGSBILDEN:

Den satt tryggt i förhöstens lummiga grönska men upptäcktes ändå till sist.

Foto: Bernt Karlsson.

När den nya provordningen infördes 1974, vilken innebar att en hundägare kunde starta hund i öppen klass på hemmamarker under hela hösten, ingav detta förhoppningar om att hela provfrågan för öppen klass fått sin lösning. Särskilt som provtiden fr.o.m. 1978 utsträcktes att gälla hela perioden det är tillåtet ha hund lös i markerna, d.v.s. 1/8-28/2.

Alla utlysta prov skulle hädanefter förbehållas elitklass-hundarna.

Men målsättningar och planer reviderades snabbt av verkligheten. I dag svarar öppenklass-proven inte ens för halva jaktprovsvolymen, snarare bara en tredjedel, även om förhållandena skiftar mellan lokalklubbar.

Det borde självfallet ha varit tvärtom!

Frånsett utställningschampionatet vilar all meritering för våra hundar i elitklass. Här framsorteras avelsdjuren, jaktchampions eller dubbelchampions.

Men den öppna klassen tjänar också viktiga syften, nämligen att sortera fram unga, lovande hundar som uppfyller sådana krav (1 ökl) att de bör prövas vidare i elitklass, samt att bedöma avelsdjurens avkomma.

Redan av den anledningen är det inte bara önskvärt utan nödvändigt att öppenklass-proven svarar för en relativt större volym än elitklassproven.

För att få fram en bredare avelsbas är det nödvändigt att så många hundar som möjligt prövas, elitskiktet av avelshundar behöver kontinuerlig påspädning.

Viktigt är också att så många hundar som möjligt prövas för att vi med säkerhet ska kunna bedöma avelsdjurens nedärvningsförmåga.

Mot den horisonten måste det betonas att jaktprov inte är någon tävlingssport, vilket de ytligt sett lätt kan uppfattas som. Tävlingar, t.ex. Skalkungtävlingen, innebär visserligen ingenting ont i sig. Tvärtom. De utgör en trivsamt träffpunkt för hundägare och domare, skänker lite guldglans åt våra bästa hundar och hjälper till att lansera våra jaktprov och vår jaktform som idé.

En bärande princip inom SSF har dock alltid varit att hundar på jaktprov svårligen kan — och helst inte heller skall — mätas mot varann utan bara mot jaktprovsreglerna. Varje uppnått pris är ett kvalitetspris, inte ett konkurrenspris. Undantagen nämnda.

Utvecklingen i lokalklubbar

Om man går tillbaka och studerar jaktprovsverksamheten från 1978 och framåt kan med en gång konstateras att jaktprovets antal som nämnts ökat lavinartat. Från mindre än 100 st. 1977 till cirka 330 st. 1982. Det stora hoppet skedde från 1980 till 1981, då jaktproven ökade från 179 st. till 300 st.

Öppenklass-proven har emellertid antalsmässigt aldrig överstigit elitklass-proven. Ljusast var situationen 1979. Då gjordes 52 starter i öppen klass och 67 i elitklass. Skalkungtävlingen ej inräknad.

Tittar man på utvecklingen i lokalklubbar finns ingen enhetlig linje.

Sistnämnda provsäsong redovisar dock två lokalklubbar fler öppenklass-prov än elitklass-prov. Det är Sydsverige och Västernorrland-Jämtland, men förklaringen torde vara att båda dessa lokalklubbar är relativt nybildade och beståndet elitklass-hundar litet.

I Mellansverige och Nedre Norrbotten väger det nästan jämnt mellan öppen klass och elitklass medan omsorgen om öppenklass-hundarna är överlägset sämst i Övre Norrbotten och Västerbotten.

Västerbotten intar här en särställning. Senaste femårsperioden har öppenklass-proven bara svarat för i runt tal 30 procent av jaktprovsverksamheten.

Orsakerna till missförhållandet i vissa lokalklubbar och SSF som helhet är inte alldeles entydiga, men domarbristen är givetvis tungt vägande.

De domare som finns ställer upp på de utlysta proven och sedan är deras tid i stort sett förbrukad. Den egna hunden och jakten ska ha sitt, jaktperioden är kort och hundägaren med hund i öppen klass får nej när han ringer.

Arrangörerna av elitklass-prov utlovar att ta emot öppenklass-hundar i mån av plats, men när pusslet är lagt blir det sällan utrymme över. Hundägare som själva är domare har givetvis lättare att komma med än andra. Det kostar inte arrangörerna någontin att bereda dem plats, för "han dömer ju också".

Det kan för många uppfattas så att jaktproven bara är en angelägenhet för den inre kretsen.

Men i bilden måste också invägas hundägarna ringa intresse av att prova sin hund på hemmamarker. Den möjligheten, som borde kunna användas som en favör, är klart underutnyttjad. Varför?

Kan det bero på att hundägarna underskattar sina egna marker? Gräset växer ju som bekant alltid högre på andra sidan rågången. Man läser resultat från jaktproven där och där samt konstaterar att fågeltillgången måste vara något inihelsicke utöver det vanliga. Däremot glömmes man att hundarna, som står bakom prestationerna, är rutinerade elitklass-hundar och kanske jaktchampions.

Vad kan göras?

En fortsatt utveckling av jaktprovsverksamheten är inte möjlig om inte volymen öppenklass-prov väsentligt ökar och på sikt överskrider volymen elitklass-prov. Det måste bli en målsättning för resten av 80-talet.

Domarutbildningen i lokalklubbar måste intensifieras och lämpliga domaraspiranter rekry-

● SSF:s målsättning måste vara att alla nytillkomna, intresserade medlemmar med unga, oprövade hundar ges minst ett tillfälle till jaktprovstart i öppen klass.

teras. Det gäller också att åstadkomma regional balans, så att varje lokalklubb på lite sikt får ett heltäckande nät av jaktprovdomare inom sitt geografiska verksamhetsområde.

Nya lokalklubben Norrbottens Kust-Inland, tänker i höst prova en variant med att anslå en provhelg till bara öppenklass-hundar. Ett bra initiativ och försök, som borde kunna slå väl ut.

Hundägarna måste också bättre upplysas om de stora fördelarna av att kunna prova sin hund på välkända hemmamarker.

SSF har haft en lysande medlemsutveckling senaste åren. Nu står många, nya hundägare och klubbmedlemmar med unga, nyss in jagade hundar och klappar på porten till jaktprovssamheten.

Inför alla dessa nybeggare har både lokalklubbarna och Riksklubben ett gemensamt ansvar. Antalet öppenklass-prov måste nu ökas, helst redan i höst till den nivå att alla hundägare som önskar får tillfälle att prova sina hundar åtminstone en gång!

En annan sak är att det ur avelssynpunkt är utomordentligt viktigt och intressant att få den ökade andelen unghundar bedömda. Den egna aveln har ju haft ett visst uppsving på sistone liksom att importen från Finland åter tagit fart efter att i stort sett ha legat nere under ett decennium.

Slutligen bör fastslås att en ökad satsning på jaktprovets öppna klass inte får ske på elitklassens bekostnad. Elitklass-provens antal, geografiska spridning och utsträckning över såsongen är i dag tillfredsställande och den delen av jaktprovssamheten får på intet sätt skäras ned. Det är öppenklass-provens volym som ska ökas och den ökningen måste ske mest delst resursförstärkning från annat håll.

Det ger ingen bestående vinst att städa från en byrålåda till den andra.

BERNT KARLSSON

Internationellt championat

För internationellt utställnings-, jaktprov- och bruksprovschampionat gäller, att minst ett år och en dag skall ha förflutit mellan första och sista championatmeriten. För erhållande av CACIB erfordras att hunden uppnått 15 månaders ålder. För erhållande av CACIB ¹⁾ respektive CACIT ²⁾ erfordras att samtliga i hundens stamtavla upptagna förfäder i tre generationer är registrerade.

Vid tävlan om CACIB och CACIT åligger det hundens förare att anmäla om hunden ej uppfyller ovanstående krav.

1) CACIB är förkortning av Certificat d'Aptitude au Championat International de Beauté, vilket är den officiella beteckningen för internationellt utställningscertifikat.

2) CACIT är förkortning av Certificat d'Aptitude au Championat International de Travail, vilket är den officiella beteckningen för internationellt jaktprov- och bruksprovscertifikat.

(Ur SKK:s bestämmelser för utställningar, championat och lydnessprov 1983-03-31)

Höstens jaktprovprogram

Övre Norrbotten

10 sept	Gällivare	
11 sept	Gällivare	
17 sept	Gällivare	Internationellt
18 sept	Gällivare	Internationellt
1 okt	Kiruna	
2 okt	Kiruna	
8 okt	Hakkas	
9 okt	Hakkas	
15 okt	Överkalix	Kalottkampen Internationellt
16 okt	Överkalix	Kalottkampen Internationellt

Anmälningar: (Gällivareproven) Birger Backebjörk, PI 1036 Sammakko, 970 13 Hakkasbyn, tel. 0975-510 05. Thor-Erling Andreasson, PI 614, 960 40 Jokkmokk, tel. 0971-310 40. (Kirunaproven) Tore Strandgård, Lappgatan 42 B, 981 44 Kiruna, tel. 0980-164 17. (Hakkasproven) Börje Wennström, PI 114, 970 13 Hakkasbyn, tel. 0975-100 54. (Kalottkampen, Överkalix) Tore Strandgård, Lappgatan 42 B, 981 44 Kiruna, tel. 0980-164 17.

Anmälan till respektive prov ska vara anmälningsmottagaren tillhanda senast 14 dagar före provdagen.

I samband med anmälan, var god uppge telefonnummer för bekräftelse om start!

Upplysningar om proven lämnas av respektive anmälningsmottagare. Startavgiften — 100:— kr elitklass, 50:— kr öppen klass — insättes på postgiro 48 80 89 - 4.

Norrbottens kust-inland

27 aug	Haparanda	
28 aug	Haparanda	
24 sept	Haparanda	Internationellt
25 sept	Haparanda	
1 okt	Överkalix	
2 okt	Kalix	
5 nov	Kalix	
6 nov	Kalix	

Anmälningar: (Haparandaproven) Hans Öhman, Antmansvägen 20, 953 00 Haparanda, tel. 0922-127 52, arb. 102 58. (Överkalixprovet) Torsten Jönsson, Box 63, 956 00 Överkalix, tel. 0926-108 15, arb. 107 30. (Kalixproven) Birger Pettersson, Box 3806, 952 00 Kalix, tel. 0923-270 67.

Hundägare som önskar prova sin hund i öppen klass ska anmäla sig till Torsten Jönsson, Överkalix, adress enligt ovan.

En provdag för enbart öppenklass-hundar kommer att anordnad, tidpunkt för denna bestäms senare.

Startavgiften 100:— kr elitklass och 50:— kr öppen klass insättes på postgiro 98 04 77 - 4.

Nedre Norrbotten

21 aug	Arvidsjaur	
27 aug	Älvsbyn	
28 aug	Älvsbyn	
10 sept	Arvidsjaur	Internationellt
11 sept	Arvidsjaur	Internationellt
1 okt	Jokkmokk	
2 okt	Jokkmokk	
5 nov	Arvidsjaur	
6 nov	Arvidsjaur	

Anmälningar: (Arvidsjaurprovet 21 augusti) Sture Lövgren, PI 1183 Deppis, 933 00 Arvidsjaur, tel. 0960-430 28. (Älvsbyprovet) Kurt Öhlund, PI 4168 Tväråsel, 942 00 Älvsbyn, tel. 0926-500 88. (Arvidsjaurprovet 10-11 september) Per-Erik Laestander, Borgargatan 6 A, 2 trp, 933 00 Arvidsjaur, tel. 0960-126 25. (Jokkmokkprovet) Tommy Olsson, Västlundavägen 36, 933 00 Arvidsjaur, tel. 0960-121 05. (Arvidsjaurprovet 5-6 november) Gunnar Andersson, Västlundavägen 14, 933 00 Arvidsjaur, tel. 0960-104 47.

För elitklassen gäller följande: Anmälan senast sju dagar före första utlysta provdag. Startavgift 100:— kr per prov som betalas till provledaren vid provtillfället. Övriga upplysningar lämnas av respektive anmälningsmottagare efter kl. 18.00.

Anmälan till prov i öppen klass kan ske till Gerdt Laestander, Kroksgatan 11, 933 00 Arvidsjaur, tel. 0960-113 01 eller Thore Öhgren, Höjdgatan 17, 933 00 Arvidsjaur, tel. 0960-116 39.

I mån av plats kan prov i öppen klass genomföras vid de utlysta proven. För första start i öppen klass uttas 50:— kr i avgift. Vid prov på egna marker tillkommer domarens eventuella reseersättning.

Västerbotten

20 aug	Lycksele	
21 aug	Lycksele	
27 aug	Vilhelmina	
28 aug	Vilhelmina	
3 sept	Jörn	Internationellt
4 sept	Jörn	Internationellt
1 okt	Storuman	
2 okt	Storuman	
8 okt	Malå	Internationellt, Skallkungtävling-SM
9 okt	Malå	Internationellt, Skallkungtävling-SM
15 okt	Ajaure	Internationellt
16 okt	Ajaure	Internationellt
22 okt	Burträsk	
23 okt	Burträsk	
5 nov	Hörnefors	Internationellt
6 nov	Hörnefors	Internationellt

Anmälningar: Anmälningar mottages senast söndag klockan 22.00 helgen före avsett prov och sker till följande provledare: (Lyckseleprovet) Folke Fredriksson, Murarvägen 7, 921 00 Lycksele, tel. 0950-142 07. (Vilhelminaprovet) Stig Lövsström, Hökvägen 10, 923 00 Storuman, tel. 0951-109 46. (Jörnprovet) Bernt Karlsson, Lappvattnet 4266, 937 00 Burträsk, tel. 0914-400 16, 400 17. (Storumanprovet) Inez Wedbring, Odlarvägen 25, 923 00 Storuman, tel. 0951-204 85. (Ajaureprovet) P-A Frohm, Granåsvägen 7, 920 64 Tärnaby, tel. 0954-102 60. (Burträsk-

provet) Bernt Karlsson, Lappvattnet 4266, 937 00 Burträsk, tel. 0914-400 16, 400 17. (Hörneforsprovet) Arne Persson, Körsbärsvägen 50, 902 58 Umeå, tel. 090-468 00.

Anmälan till Skallkungtävlingen-SM i Malå 8-9 oktober sker enligt SSF:s uttagningsbestämmelser. Särskild information utgår.

Upplysningar om övriga prov lämnas av respektive anmälningsmottagare.

Anmälningsavgiften 100:— kr för elit- och öppen klass betalas till provledaren före första provstart. Hunds första start i öppen klass är avgiftsfri.

Öppenklass-hundar mottages i mån av plats på samtliga prov. Upplysningar ges av anmälningsmottagaren efter anmälningstidens utgång.

Västernorrland-Jämtland

20 aug	Strömsund
21 aug	Strömsund
19 sept	Bredbyn
17 okt	Bredbyn

Anmälningar: Se detaljerade uppgifter i Ståndskall nr 2/83 sid 25!

Mellansverige

20 aug	Nianfors	
21 aug	Nianfors	
10 sept	Sysslebäck	Internationellt
11 sept	Sysslebäck	
24 sept	Sveg	Internationellt
25 sept	Sveg	
12 nov	Djura	Internationellt
13 nov	Djura	Internationellt

Anmälningar: (Nianforsprovet) Björn Gadestedt, PI 1635, 820 11 Vallsta, tel. 0278-461 32. (Sysslebäckprovet) Nils Jonsson, PI 1115, 680 60 Sysslebäck, tel. 0564-101 62. (Svegprovet) Robert Nordlander, Box 89, 829 00 Sveg, tel. 0680-108 30. (Djuraprovet) Gunnar Thunander, PI 814, 790 31 Djura, tel. 0241-303 29.

Startavgiften 100:— kr elitklass betalas till provledaren före provet. Provledare och anmälningsmottagare för öppen klass är Ulf Kapla, PI 510, 680 51 Stöllet, tel. 0563-811 75. Startanmälan ska vara skriftlig och insändas före provet. Startavgiften öppen klass är 100:— kr, varav 50:— kr insättes på klubbens postgiro 38 37 31 - 7 och resterande 50:— kr plus reseersättning betalas direkt till domaren.

Första start i öppen klass är avgiftsfri för lokalklubbens medlemmar förutom eventuellt reseersättning till domaren.

Protokollen från öppenklass-proven sändes till Ulf Kapla omedelbart efter provet.

Sydsverige

12 aug	Dala Floda	
13 aug	Dala Floda	Internationellt
14 aug	Dala Floda	Internationellt
10 sept	Bordsjö	
11 sept	Bordsjö	
17 sept	Skinnskatteberg	
18 sept	Skinnskatteberg	
24 sept	Värnamo	
25 sept	Värnamo	
1 okt	Åtvidaberg	
2 okt	Åtvidaberg	

Anmälningar: Se detaljerade uppgifter i Ståndskall nr 2/83 sid. 24!

Jaktprov i öppen klass

Lokalklubbarnas jaktprovsprogram i Ståndskall är utskrivet i första hand för hundar i elitklass. I mån av plats, tillgång på domare etc. mottages dock öppenklass-hundar även på dessa prov. Detta anges i förekommande fall av lokalklubbarna.

För hundar i öppen klass tillämpas SSF sedan några år en särskild provningsordning, enligt vilken hundägarna har möjlighet att starta sina hundar på hemmamarker under hela perioden träning med skällande fågelhundar är tillåten, alltså 21 augusti 28 februari.

Hundägare som önskar prova sin hund i öppen klass kan anmäla sitt önskemål till respektive lokalklubb (Se adressen på tidningens baksida!). Lokalklubben bestämmer sedan provdag och utser domare.

Anmälan till prov i öppen klass ska göras tre dagar före tidigaste provdatum. Lokalklubbarna lämnar också upplysningar om startavgift m.m.

Välkommen att prova din hund i öppen klass!

Nästa nummer

Nästa nummer av Ståndskall beräknas utkomma den 15 december. Manus och bilder måste vara redaktionen tillhanda senast den 15 november för att kunna beredas plats.

Fördröjda diplom

Jaktprovdiplomen för 1982 års resultat har blivit fördröjda. Anledningen är att nya diplom behövt färdiggöras, då klubben nyligen bytt namn. Diplomet kommer även att ändras utseendemässigt.

Innan den egentliga jaktprovssäsongen tagit sin början hoppas styrelsen att de nya diplomerna ska vara utdistribuerade till sina ägare.

En nyhet är också att de s.k. miniatyrdiplomen för andra och tredje pris utgår fr.o.m. 1982 års jaktprovssäsong.

Jaktprovdiplom utdelas framgent bara till hundar med första pris i öppen- eller elitklass!

Fallna kämpar ...

Den gamla hundgenerationen, med ursprung från SSF:s tidigaste år, är på väg att vandra ur tiden. Ståndskall har tidigare skrivit om några sådana hundar och här följer ytterligare några minnesanteckningar över fallna kämpar, som satt sina spår i aveln och på annat sätt bidragit till att sprida kännedom om vår klubb och vår jaktform.

Ytterligare några bidrag under denna vinjett finns att tillgå, men måste av utrymmesskäl publiceras senare.

• S & SF JCH, Skallkung 72, Nordisk Mästare 72 Ukkos Rippe S-8356/69 (e. Torneda-

lens Ukko u. Kitron Katja), ägare Kjell Rosberg, Sorsele.

S & SF JCH Ukkos Rippe

För den som sätter jakt före skönhet, förstår enmanshundens mentalitet och älskar den obändiga söklusten var det lätt att bli varm supporter till Kjell Rosbergs Rippe med prefixet Ukkos, en son till berömda Tornedalens Ukko och en av de allra främsta exponenterna för det klassiska tornedalensblodet.

Rippe var Kjell Rosbergs första hund. Kjell köpte honom i andra hand, Rippe var då sju månader. Första ägaren var inte nöjd, då Rippe såg ut att bli för stor och ful.

Stor blev han också, men inte exteriört (även om hans mankmått gick mot övre gränsen) utan i jaktligt avseende.

Kjell jagade in honom andra hösten och tog honom till prov året därpå. Det var 1972. Samma år blev Rippe både Skallkung och Nordisk Mästare genom att vinna Landskampen mot Finland — i Finland.

Rippes seger i denna stortävling var övertygande. Sex fåglar konstaterades och Rippe hittade alla. Upptagen kom på stora avstånd och skalltiderna blev mycket långa, då ingen fågel flög självmant utan samtliga fick stötas av provgruppen. Förföljandena låg på mellan tre och sex minuter. Ett legendariskt prov!

De följande sex åren startade sedan Rippe regelbundet på jaktprov, företrädesvis hos lokalklubben Västerbotten (som då hette Mellersta lokalklubben) och tillhörde hela tiden den yttersta eliten. Ännu 1978, i en ålder av nio år, kvalade Rippe in till Skallkungtävlingen med snudd på att erövra en plats i landslaget. Rippe slutade sex på samma poäng som fjärde hund.

Framgångarna på jaktprov gav Rippe en väl berättigad plats i aveln och han visade inte oväntat mycket god nedärvningsförmåga. Just 1978 toppade han f.ö. avkommebedömningen med 1,59 avelspoäng och är utan vidare den finska spets som i avsaknad av utställningsmeriter fått behövlig tikandel för att sätta spår i aveln.

I dag finns efter Rippe ett 40-tal avkommor. En av de främsta är Kjells egen tik Mirka, som i återkorsning med Ukkolinjen lämnat Kjells nya stjärnämne Micko (yngsta hund med 1:a pris ekl 1982).

Av beskrivningen hittills kan förstås att Rippe var en riktig fuling. Så är emellertid inte fallet. Tvärtom var Rippe en ovanligt reslig, lätt och torr hanhund av ypperlig jaktmodell, som tålde att jagas med dag ut och dag in utan trötthetssymptom eller spår av skavanker. Det var bara brister i detaljerna som hindrade honom från mer än en slät etta öppen klass på utställning. Svansen var för hårt ringlad och öronen för stora.

1974 skrev jag en artikel om Rippe i Jaktjournalen och besökte fördenskull Kjell. Redan då hade Rippe lagt sig till med de typiskt ljusa teckningarna runt nos och läppar, som annars bara äldre hundar får. Rippe satt under samtalets gång som en tredje person vid kaffebordet och såg till att jag bara tog en kaka åt gången.

Den hunden släppte ingen främmande in på livet.

När Kjell härförleden med skrovlig röst berättade att Rippes saga var all utmålades för mitt inre genast synen av denna eminenta hund. Den lätta, kvadratiske kroppen på de torra, starka benen, den korta halsen och den käcka, tuffa nästan uppstudsga huvudhållningen med ögon speglade enmanshundens överlägsna klokhet och okuvade mod.

Vissa hundar har man svårare att glömma än andra och Rippe var en av dem.

BERNT KARLSSON

S UCH, S JCH Ukkos Isku

När gamle Ukkos Isku gick ur tiden berörde det även mig, eftersom jag haft förmånen att jaga med honom under större delen av hans levnad, samt inte bara lärt känna Isku som jakthund utan även som hundkompis på resor och vid enkla övernattningningar i skogskojor, från Kihlanki kronoskogar i norr till Syslebäck i Värmland i söder.

Isku tillhörde nuvarande sekreteraren i SSF, Staffan Forsslund, och var ett av de stora namnen i slutet på 60- och början på 70-talet. Redan före tre års ålder var han dubbelchampion och belade tredje hösten en silverplats i Skallkungtävlingen. Den tiden avgjordes Skallkungtävlingen på basis av hundarnas bästa resultat under säsongen. Isku fick 81 poäng. Aljo Teri vann på 85.

Det ställdes naturligtvis stora förväntningar på Isku, men Staffan valde att dra sig ur allt tävlande. Isku fick därför framleva sina dagar som renodlad jakthund förutom att han användes flitigt i aveln med synnerligen gott resultat.

● S UCH, S JCH Ukkos Isku S-6294/68 (e. Tornedalens Ukko u. Metsämiehen Anu), ägare Staffan Forsslund, Storvik.

Staffan köpte Isku som valp av Rune Samuelsson, Gällivare. Iskus stamtavla var guldkantad. Fader var dubbelchampion och Skallkung -67 Tornedalens Ukko, moder dubbelchampion och Skallkung -68 Metsämiehen Anu, "Akka" kallad.

Isku förenade faderns jaktintelligens och tjädertämjarförmåga med moderns maskinmässig säkerhet och visade mycket tidig jaktmognad. Som alla intelligenta hundar var han flegmatisk till sitt temperament i vardagslag och kunde för det okunniga ögat även framstå som rentav slö i skogen.

Men han tog upp och skällde sina fåglar bättre än praktiskt taget varje annan hund och hade förmågan att snabbt lära sig allting.

Mycket tidigt avslöjade han också fågelhundens förnämsta egenskap att konsekvent stanna och lyssna efter varje lyftande fågel för att lokalisera tillslagen. Ett arv efter Ukko.

Under jakt med Isku var felmarkeringar sällsynta och förnyade skall legio.

Iskus intelligens tog sig även uttryck på annat sätt. En gång såg jag honom gå fram till en isbelagd vattenpöl, slå hål på isen med tassens och således själv tillskapa sig en vak att dricka ur.

Exteriört var Isku svensk utställningschampion och CACIT-vinnare. Det gick fort och lätt. Genom sin tjocka päls och runda bröstorg kunde han ytligt sett ge ett tungt intryck, men var lik som andra "tornedalingar" en hund av torr och lätt jakttyp.

Isku användes flitigt i aveln, bl.a. därför att han genom ödets försorg placerades så mycket längre söderut (Hälsingland) än sina släktingar. Enligt senaste täckhundlistan stod Isku som far till 110 valpar. Ur en sådan mängd kan naturligtvis framsorteras många goda hundar, men den högst jaktprovsmeriterade torde vara jaktchampion Røjbackens Noppe S-02777/72 (u. Røjbackens Netta), ägare Robert Nordlander, Sveg.

Isku dokumenterade sig både som jaktlig och exteriört nedärvare och lämnade även ett flertal utställningschampions. Genomgående var att han lyckades bäst i aveln med lätta tikar.

Det skulle föra alltför långt att här berätta om alla jaktäventyr tillsammans med Isku. Den saken överläter jag med fördel till Staffan, som till skillnad från mig är en god skribent.

HANS-ERIK LUNDBERG

NYTT VANDRINGSPRIS

Statuter för
*Tommys Sport- och Fritids
Vandringspris*

1. Varje skällande fågelhund tävlar om priset med sina tre bästa jaktprovresultat under året.
2. Endast ett av jaktproven får vara avlagt i Finland.
3. Hunden med högsta sammanlagda jaktprovspoäng vinner.
4. Segrande hunds ägare får en inteckning i vandringspriset samt en miniatyropokal/kopia av vandringspriset.
5. Den hundägare som först får tre inteckningar med en eller flera hundar erövrar vandringspriset för alltid. Med hundägare förstås den eller de personer som i hundens registreringsbevis står som ägare vid respektive tävlingstillfälle.
6. SSF ombesörjer poängräkningen och priset utdelas i samband med Riksårsmötet.

Kille Int & Nord UCH

Finska spetsen Kille SF-61835, ägare Gerdt Laestander, Arvidsjaur, har under våren och sommaren blivit internationell och nordisk utställningschampion enligt följande resultat:

Ivalo 23/4 83

Kille SF-61835/79 1 ökl, cert, ck, hp, 1 jkl, Bir (Nord UCH).

Gävle 19/6 83

Kille SF-61835/79 1 chkk, ck, 1 jkl, hp, Bir, Cacib (Int UCH).

Kille är sedan tidigare svensk och finsk jaktchampion.

Nytt från nobsringen

Svenska nobsringen, SNR, har fått postgiro-nummer 98 06 85 - 2.

Medlemsavgiften är 30:— kr.

Kassör är: Hans Lindberg, Box 47, 950 34 Nemisel.

Årets skällande fågelhund

är ett nytt pris inom SFN, vars syfte är att utöver de priser som redan tidigare instiftats premiera den hund som erövrat de högsta meriterna från flera jaktprov under året enligt nedanstående poängberäkning:

Skalkungtävlingen

1:a 25 p	6:a 8 "	11:a 3 "
2:a 20 "	7:a 7 "	12:a 2 "
3:a 15 "	8:a 6 "	13:e 1 "
4:a 10 "	9:a 5 "	
5:a 9 "	10:a 4 "	

Elitklass

1:a med 20 poäng
CACIT
1:a 15 "
2:a 10 "
3:e 5 "

Öppen klass

1:a 10 poäng
2:a 5 "
3:a 3 "

Varje hund får räkna sina fem främsta jaktprovsmärker under året, dock högst en merit från utlandet. I Skalkungtävlingen räknas bara poäng efter placering, pris och ev. CACIT är ej poänggrundande. Andra provet i Skalkungtävlingen räknas som ett vanligt jaktprov.

Vid lika slutpoäng vinner hunden med flest 1:a pris i elitklass. Om två hundar har lika många 1:a pris vinner hunden med högsta sammanlagda poängsumma, då elit-1:orna adderas.

De tre främsta hundarna varje år erhåller pris, varav segrare tituleras **ARETS SKALLANDE FÅGELHUND**. Priset utdelad vid riksårsmötet.

* Norrbottenspetsar, som ej kan erhålla CACIT p.g.a. bestämmelsen att samtliga i hundens stamtavla upptagna förfäder i tre generationer ska vara registrerade, erhåller ändå 20 poäng om den i övrigt är berättigad till CACIT.

(Enl. AU-beslut aug. 83, gällande retroaktivt fr.o.m. 1982)

Raskt marscherat

Den 16-17 hade Svenska och Finska kennelklubben internationell utställning i Haparanda respektive Torneå med stort hunddeltagande. Arrangemanget gjorde det möjligt för en hund och under en och samma helg skaffa sig både svenska och finska meriter.

En som utnyttjade möjligheterna maximalt var Inez Wedbring med Skogsmannen Pekka S-53443/80, som i Haparanda lördagen den 16 juli först blev svensk UCH och sedan på söndagen den 17 efter en promenad över gränsälven även lyckades bli finsk UCH enligt följande resultat:

SKK Örnsköldsvik 1983-05-29

1 ökl, 1 skl, cert, 1 jkl, hp, Bir.

SKK Östersund 1983-07-03

1 ökl, 1 skl, cert, 1 jkl, hp, Bir.

SKK Haparanda 1983-07-16

1 ökl, 2 skl, cert, 3 jkl, 3 bhkl (S UCH).

FKK Torneå 1983-07-17

1 ökl, 1 skl, 1 jkl, cert, hp, Cacib, Bir (S UCH).

● Inez med Skogsmannens Pekka S 53443/80, som på mindre än två månader blivit svensk och finsk utställningschampion.

● O Nina S-36945/79 e. Nappe u. Sofie. Ägare L-A Larsson, Luleå.

Stanna hemma eller ...

— Matte!!

Jag vaknar av att någon försiktigt ruskar mig i axeln. Jag tittar upp och får syn på klockan. Den visar tio över fem. Jag mumlar ett "Va!" och försöker dra upp täcket igen.

— Matte, kan du inte följa med idag, det är så fint ute.

Jag ser ett par bedjande ögon och kommer ihåg alla gånger jag legat kvar i sängen och mumlat "Gå du med Nina, jag bryr mig inte om jakt".

Jag tvekar en stund, ännu kvar i sömnens värld. men sedan stiger jag upp och säger:

— Okej, jag kommer med.

Efter ett snabbt morgonfika åker vi iväg med bilen, husse, Nina och jag. Nina nosar på mig och undrar nog vad jag har där att göra.

Så är vi då framme och kliver ur bilen. Husse tar bössa och ryggsäck och Nina släpps iväg. Jag andas djupt. Vilken underbar morgon!

Så börjar vi traska inåt skogen. Nina har försvunnit. Jag går bakom husse och ser bara nacken och ryggsäcken. Nå, tänker jag. Efter detta blir det väl inget mer följande med på jakt. Jag kommer nog att skrämra bort allt vad här finns och prata för mycket och röra mig när jag måste stå stilla. Sen är jag nog inte välkommen med någon mer gång.

Jag avbryts i mina funderingar av husse som plötsligt stannar.

— Sch, viskar han med fingret över mun.

Jag stannar blickstill och försöker låta bli att andas. Ninas jämna skall hörs en bit bort. Husse lämnar ryggsäcken och mig och smyger iväg. Jag törs inte röra mig. Då tystnar skallet! Husse vinkar åt mig att komma.

— En orre, den flög, säger han.

Vi traskar vidare. Jag njuter av den friska luften, de vackra färgerna och den sköna promenaden. Nina springer förbi oss då och då.

Efter cirka en timme tar vi rast. Vi stannar på en bergssida vid en sjö. Det är nästan vindstilla och i sjöns spegel fördubblas höstens färgprakt. Oj, så vackert! Jag blir sittande och bara tittar medan husse gör upp eld, kokar kaffe och tar fram smörgåsar. Vi steker fläsk över elden, dricker kaffe och äter härnbröds smörgåsar. Att hårt bröd med fläsk på kan smaka så gott, det visste jag inte. Vi sitter vid elden en lång stund. Nina kommer också förbi och får sig en brödbit och lite socker.

Sedan fortsätter vi.

— Sch! Nu hörs det jämna skallet igen en bit bort.

— Följ bakom mig, säger husse.

Han smyger iväg. Jag försöker smyga med, men jag tycker att det brakar som där en elefant far fram, så jag blir långt efter.

Jag flyttar mig sakta, sakta framåt och det rungande skallet fortsätter. Husse är försvunnen, ryggsäcken står i mossan en bit framför mig. Jag stannar och bara lyssnar. Det skäller och skäller och ingen annan hörs. Jag hukar mig ner och väntar på att det ska smälla, men inget hörs. Inget annat än skallet som rungar i skogen. Jag tycker att sekunderna blir långa som timmar, där jag sitter i mossan och håller tummarna hårt, hårt.

— Skjut, skjut, viskar jag tyst för mig själv medan hjärtat dunkar i mig av spänning. Nu smäller ett skott och skallet tystnar. Jag väntar att någon ska ropa på mig. Jag vet inte om jag ska gå eller stanna.

Snart börjar jag gå sakta framåt, för spänd, för nyfiken för att kunna vänta. Jag möter en surmulen husse.

— Jag bommade, säger han.

— Nää, säger jag och försöker att inte visa min besvikelse.

Jag, som alltid har sagt att jakt är inget för mig!

— Vi fortsätter, säger husse. Nina kanske hittar något mer.

Men det blev inget mer skall den dagen. Mycket trött, men mycket nöjd och positivt överraskad kom jag hem ingen efter min första, men kanske inte sista dag som jaktkamrat åt husse och Nina.

EVA LARSSON

